

ПРОЄКТУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ЕЛЕКТРОННОГО МУЛЬТИМЕДІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА «ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА (МЕХАНІЗОВАНЕ ВІДДІЛЕННЯ)»

Бізюк А.В., професор, кафедра МСТ, ХНУРЕ
Зміївська Н.Г., студент, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Анотація. Наведено призначення, дидактичні особливості та вимоги до електронного навчального посібника. На основі аналізу вихідних даних і цільової аудиторії визначено інформаційну структуру видання. Обґрунтовано необхідність та інформаційний зміст структурних елементів.

Ключові слова: ПРОЄКТУВАННЯ, ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНА СТРУКТУРА, ІНФОРМАЦІЙНИЙ МОДУЛЬ, РОЗДІЛ, ЕКРАН.

Навчальний посібник призначений для надання здобувачам вищої освіти знань з навчальної дисципліни «Тактична підготовка» в системі базової загальновійськової підготовки.

Основними дидактичними особливостями вивчення даної навчальної дисципліни є необхідність: реконструювання тактичних епізодів з досвіду російсько-Української війни; максимального наближення навчального матеріалу до реальності; розгляду виконання тактичних прийомів і способів дій у динаміці; подання великої частини навчального матеріалу у графічному вигляді; високої інтерактивності навчання та ін.

Крім цього, в умовах війни базова загальновійськова підготовка студентів має здійснюватися у стислі терміни, що у свою чергу вимагає від навчального видання спроможності максимально активізувати усі види діяльності студента.

Той факт, що базова загальновійськова підготовка студентів, основою якої є саме дисципліна «Тактична підготовка», впроваджується в освітній процес закладів вищої освіти уже з 1 вересня 2025 року підкреслює нагальність та актуальність роботи.

Отже, метою дослідження є проєктування інформаційної структури електронного мультимедійного навчального посібника «Тактична підготовка (механізоване відділення)», яка б забезпечувала найвищу ефективність навчання.

Виходячи з мети видання, дидактичних особливостей навчальної дисципліни, аналізу цільової аудиторії та аналогів, враховуючи побажання замовника (Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого) та вимоги Міністерства освіти і науки України до електронних освітніх ресурсів та електронних навчальних видань [1-4], електронний мультимедійний навчальний посібник «Тактична підготовка (механізоване відділення)» повинен забезпечувати: логічну структуру видання (послідовність елементів, взаємозв'язок); поєднання матеріалу у вигляді тексту, зображень, відеофрагментів, аудіо в одному елементі (на одній сторінці) електронного навчального посібника; анімацію графічних зображень; озвучування підказок, коментарів; використання для самоконтролю рівня знань інтерактивних тестів з множинним вибором; створення дизайну, який би відповідав тематиці і цільовій аудиторії; різноманітні форми інтеграції із зовнішніми онлайн-ресурсами та гіперпосилання, які

надають доступ до додаткової інформації, та виконання інших функцій, обумовлених особливостями вивчення навчальної дисципліни.

У результаті аналізу наведених вихідних даних під час складання спільно із замовником (авторами) брифу визначено наступну інформаційну структуру видання: обкладинка; титульна сторінка (екран); головна сторінка (екран); відомості про авторів; інструкція користувача; теоретичний матеріал; альбом схем; корисне відео; глосарій; підсумковий тест; джерела інформації.

Для забезпечення вимог замовника, цілісності інтерфейсу, привернення уваги користувача та просування бренду Збройних Сил України в інформаційній структурі видання передбачено обкладинку (рис. 1).

Рисунок 1 – Головний екран

У відповідності до [1-3] у виданні наявний такий структурний елемент як титульний екран з вихідними відомостями.

Загальне меню розташовується на головному екрані у вигляді кнопок, які забезпечують перехід на інформаційні модулі видання («Теоретичний матеріал», «Альбом схем», «Корисне відео», «Глосарій», «Джерела інформації», «Підсумковий тест») та структурні елементи «Про авторів», «Інструкція користувача» (рис. 2).

У модулів існує своя ієрархія – розділи або окремі сторінки з інформацією (текстовою, графічною та відео).

Так, модуль з викладенням теоретичного матеріалу має власне меню (зміст) для розділів, що містяться в ньому («Вступ», «Розділ 1», «Розділ 2», «Розділ 3», «Післямова») (рис. 2). При цьому навігація надає можливість як вибіркового доступу до конкретних розділів даного модуля через меню, так і послідовного переміщення через розділи за допомогою кнопки переходу за умови правильного вирішення шести тестових завдань з множинним вибором за результатами вивчення розділу. Повернення на головну сторінку має забезпечуватися натисненням на відповідну іконку.

Кожна змістова частина (розділ) теоретичного матеріалу розташовується на окремій сторінці з вертикальним прокручуванням тексту (рис. 3).

Рисунок 2 – Головний екран з розгорнутим меню теоретичного матеріалу

На сторінках (екранах) розділів у логічній послідовності збалансовано поєднана текстова, графічна (jpg) та відео (mp4)-тематична інформація (рис. 3).

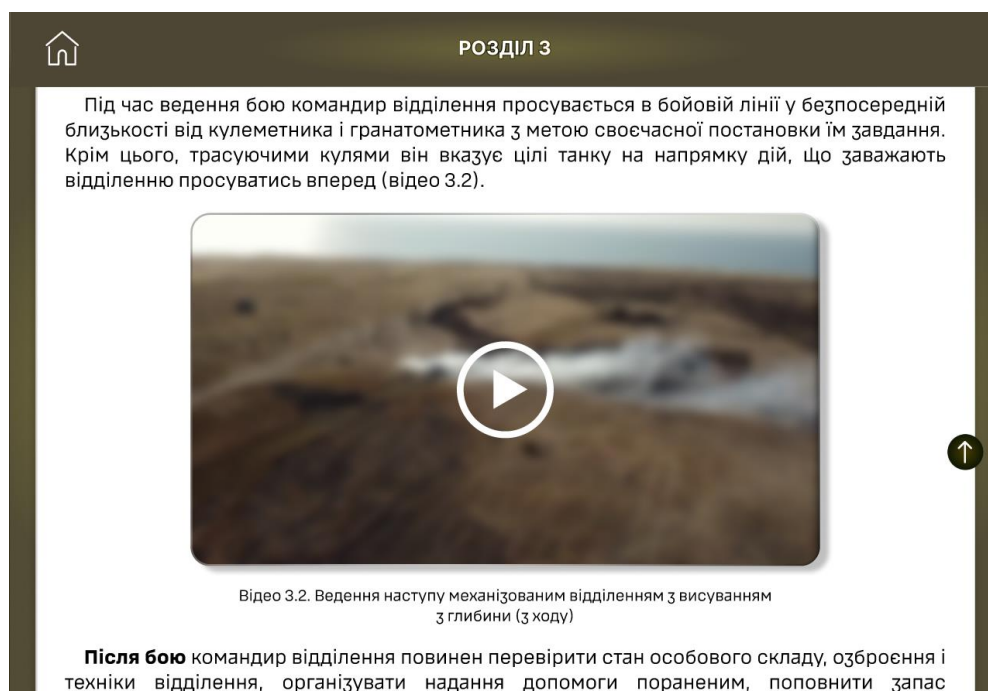

Рисунок 3 – Розміщення контенту на сторінках теоретичного матеріалу

Модуль «Альбом схем» складається з однієї сторінки, на якій розміщуються анімовані фігури, створені у векторній графіці. Рух фігур дозволить користувачам глибше розуміти динаміку тактичних дій. Щоб запустити анімацію зображення користувачеві треба навести на нього курсор миші.

Сторінка (екран) модуля «Корисне відео» включає гіперпосилання на необхідне для навчання відео (mp4), яке зберігається на Google-диску і може як переглядатися користувачем як онлайн, так і завантажуватися на його електронний пристрій.

На сторінці (екрані) модуля глосарію розташовуються інтерактивні кнопки з буквами алфавіту і словник. Натисненням на кнопку з тією чи іншою буквою здійснюється переміщення сторінки на необхідне визначення.

Сторінка (екрана) модуля «Джерела інформації» включає посилання на необхідну для поглибленого вивчення, написання індивідуальних робіт навчальну літературу у форматі .pdf, яка зберігається на Google-диску. Вивчення літератури передбачено як у форматі онлайн, так і після завантаження на електронний пристрій користувача.

Модуль «Підсумковий тест» призначений для самоконтролю знань за весь навчальний матеріал посібника і містить 20 тестових завдань з множинним вибором. Кожне тестове завдання передбачає 4 варіанти відповідей, тільки одна з них правильна. Кожне тестове завдання розташовується на окремому фреймі.

Структурний елемент «Про авторів» містить відомості про авторів видання та розробника. Крім цього, через першу сторінку цього модуля можна перейти через гіперпосилання на сторінку сайту замовника. Натисненням на кнопку з логотипом видавництва «Право» здійснюється перехід на сторінку з випускними даними посібника.

Структурний елемент «Інструкція користувача» виконаний у вигляді схеми і передбачає ознайомлення користувача з послідовністю і порядком вивчення навчального матеріалу і самоконтролю знань.

З метою забезпечення додаткової поінформованості користувача про те, який структурний елемент (сторінка, тема тощо) відображається на екрані і які подальші дії передбачаються голосові коментарі, підказки до кожної сторінки проєктуемого навчального видання (формат mp4).

Таким чином, можна зробити висновок, що спроектована інформаційна структура електронного мультимедійного навчального посібника відповідає меті і завданням видання, дидактичним особливостям навчальної дисципліни, уподобанням цільової аудиторії та враховує вимоги Міністерства освіти і науки України до електронних освітніх ресурсів та електронних навчальних видань.

Література.

1. Наказ Міністерства освіти і науки України «Положення про електронні освітні ресурси» № 749 (2019). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>.
2. Інформація та документація. Видання електронні. Основні види та вихідні відомості: ДСТУ 7157:2010. (2010). Київ : Держспоживстандарт України.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України «Положення про електронний підручник» № 440 (2018). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-18#Text>.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до інтерактивного електронного додатка до підручника» № 548 (2024). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0656-24#Text>.